

VERKSAMHETEN

2005

Latinamerika-institutet
Stockholms universitet

Innehållsförteckning

Förord	2
Inledning	3
Styrelse och personal	4
Forskningsverksamheten	6
<i>Forskningsprojekt</i>	7
<i>Forskarseminarier</i>	22
Utbildningsverksamheten	23
<i>Grundkurs A</i>	24
<i>Fortsättningskurs B</i>	25
<i>Påbyggnadskurs C</i>	26
<i>Övrig undervisning</i>	27
Biblioteket	29
Informationsverksamheten	30
<i>Öppna föreläsningar</i>	30
<i>Praktikanter</i>	31
<i>Kontakter och samverkan</i>	31
<i>Akademiska uppdrag, informations- och utredningsverksamhet</i>	34
Publikationer	36
Ekonomiskt bokslut för 2005	37

FÖRORD

För forskarna vid Latinamerika-institutet började året med konferensen *Structures of vulnerability: Mobilisation and Resistance* som arrangerades av Stockholms Universitet och Sida. Flera av institutets forskare deltog i sessionen *Social mobilization and strategies against poverty in Latin America and the Caribbean*, som organiserades av institutet. Några deltog också i andra sessioner.

För övrigt har institutet fortsatt sitt arbete med forskning, undervisning, dokumentation och information om Latinamerika. Ett samarbete inleddes med Institutionen för journalistik och media kring en magisterkurs. Det samarbete som påbörjades föregående år med Iberoamerikanska institutet i Göteborg kring tvärvetenskaplig teori och metod fortsatte under 2005 med två seminarier, ett i Stockholm och ett i Göteborg, där forskare och lärare diskuterade tvärvetenskaplig undervisning och forskning.

I slutet av året tilldelades institutet ett miljöstöd från Sida/Sarec för temat *Latin American Futures*. Stödet innebär att institutets egna och associerade forskare kan utveckla sitt forskningssamarbete och förstärka forskningsmiljön genom att inbjuda forskare utifrån. Miljöstödet administreras av forskarassistent Staffan Löfving och en första aktivitet har varit ett litteraturseminarium om neoliberalism och ojämlikhet.

De öppna föreläsningarna har under året varit välbesökta och haft en stor spännvidd tematiskt och regionalt. De ämnen som belysts under året sträcker sig från ekonomi, miljö, demokrati och mänskliga rättigheter till litteratur, bilder och musik i Latinamerika.

En ansökningsverkstad anordnades för forskare och doktorander vid Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier, där deltagarnas projektansökningar diskuterades och kritiskt granskades. Institutet var lyckosamt med sina ansökningar och förutom miljöstödet, som nämns ovan, fick två sökande projektstöd i tre år och en doktorand fortsättningsstöd i två år.

Mona Rosendahl
Föreståndare

INLEDNING

Latinamerika-institutet har enligt regeringens förordning till uppgift att bedriva och främja forskning och utbildning om Latinamerika, informera om aktuella samhällsförhållanden och driva biblioteks- och dokumentationsverksamhet. Institutet grundades år 1951 vid Handelshögskolan i Stockholm. År 1969 ombildades det till ett självständigt statligt institut för latinamerikastudier och gavs karaktär av riksinstitution med rätt att initiera nordiskt samarbete. Från år 1977 blev det en del av Stockholms universitet och från och med år 2000 är det knutet till humanistiska fakulteten och verkar inom ramen för institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier, ISPLA. Enligt stadgarna skall institutet självständigt upprätthålla kontakter med institutioner inom och utom Stockholms universitet samt agera självständigt i frågor som rör forskning, dokumentation och internationella kontakter. I september 2002 tillträdde Mona Rosendahl som föreståndare för institutet.

Rektor utser styrelsen som skall främja verksamheten i enlighet med de angivna verksamhetsområdena.

Under verksamhetsåret har styrelsen haft två protokollförda sammanträden. Ekonomiskt bokslut för år 2005 redovisas på sid. 36.

STYRELSE OCH PERSONAL

Institutets styrelse

Professor <i>Mats Lundahl</i> (ordförande)	Handelshögskolan
Professor <i>Johan Falk</i>	Stockholms universitet
Professor <i>Anders Cullhed</i>	Stockholms universitet
Professor <i>Ulf Jonsson</i>	Stockholms universitet
F.d. direktören för Svenska institutet, Paris	
<i>Sonja Martinson-Uppman</i>	
Ambassadör <i>Peter Landelius</i>	Utrikesdepartementet
Professor <i>Jaime Behar</i> (personalrepresentant)	Latinamerika-institutet
<i>James Wardally</i> (doktorandrepresentant)	Latinamerika-institutet
Föreståndare professor <i>Mona Rosendahl</i>	Latinamerika-institutet

Institutets personal

Professor <i>Mona Rosendahl</i>	Föreståndare
Lärare/forskare	
<i>Jaime Behar</i> , FD, nationalekonomi	Professor
<i>Maria Eugenia Chaves</i> , FD, historia	Forskare
<i>Alejandro González</i> , FD ekonomisk historia	Forskare
<i>Rickard Lalander</i> , FD, latinamerikastudier	Forskare
<i>Staffan Löfving</i> , FD, kulturanthropologi	Forskarassistent
<i>Dag Retsö</i> , FM, historia	Universitetsadjunkt
<i>Mona Rosendahl</i> , FD, socialantropologi	Professor
<i>Charlotta Widmark</i> , FD, kulturanthropologi	Forskare, lärare och informatör
<i>Thais Machado Borges</i> , FD, socialantropologi	Forskare
Doktorander /magisterstuderande	
<i>Fernando Camacho</i> , FM historia	Doktorand
<i>Magnus Lembke</i> , FM, statsvetenskap	Doktorand
<i>Silje Lundgren</i> FK, kulturanthropologi	Doktorand
<i>Akhil Malaki</i> , MS, ekonomisk historia	Doktorand
<i>James Wardally</i> , FM, ekonomisk historia	Doktorand

Särskilda studier

<i>Ivar Berggren</i> , historia	Projektassistent
---------------------------------	------------------

Programverksamheten

<i>Charlotta Widmark</i> , FD	Informationsansvarig
-------------------------------	----------------------

Tekn/adm personal

Karin Paulsen, FK

Mirtha Osorio

Mary Pinzón

Anneli Andersson-Ragvals

1:e byråsekreterare

Projektassistent

Assistent

Ekonomiansvarig, byrådirektör

Studentexpeditionen

Gunnel Näsman

David García

Byråsekreterare

Byråsekreterare

Biblioteket

Margareta Björling, FK, BHS

Mirtha Osorio

Bibliotekarie

Projektassistent

Forskare knutna till institutet

Maria Luisa Bartholomei, JD

Philip Malmgren, FK

Weine Karlsson, EkD,

Magnus Mörner, prof. emeritus

Andrés Rivarola, FD

Paulina Rytkönen (Morel), FD

Susann Ullberg, FK

Rättsociologi, Lunds
universitet

Socialantropologi,
Stockholms universitet

Ekonomisk geografi

Historia

Ekonomisk historia,
Stockholms universitet

Ekonomisk historia,
Södertörns högskola

Socialantropologi,
Stockholms universitet

FORSKNINGSVERKSAMHETEN

Forskningen om Latinamerika och Karibien vid Latinamerika-institutet sker på tvärvetenskaplig basis och är framförallt inriktad på samhällsvetenskap. LAIS forskarseminarium erbjuder en mötesplats för forskare från olika universitetsämnen med varierande teoretiska intressen och frågeställningar där den gemensamma nämnaren är Latinamerika. Det komparativa, latinamerikanska perspektivet är ett viktigt komplement till den ämnesspecifika forskningen.

Tidigare forskning har framförallt omfattat historia, ekonomisk integration, handel, arbetsmarknadsfrågor och globalisering. Dessa frågor är fortfarande viktiga, men forskningen har breddats betydligt under de senaste åren. Idag är sociala rörelser, raspolitik, etnicitet, decentralisering, migration, genus, våld och fattigdom de mest framträdande områdena. Ekonomi, kultur och social organisation studeras alltså ur olika perspektiv och med exempel från olika delar av Latinamerika.

Ett antal externfinansierade projekt, vilka beskrivs nedan, är förlagda till institutet. Dessutom är doktorander i ekonomisk historia, statskunskap och kulturanthropologi knutna till institutet.

Institutet anordnar konferenser och seminarier kring specifika ämnen dit svenska och utländska latinamerikaforskare inbjuds och har väl utarbetade kontakter med forskare och institutioner i Latinamerika och övriga världen.

FORSKNINGSPROJEKT

Projektets titel	<i>POLICY COORDINATION AND ECONOMIC INTEGRATION IN SOUTH AMERICA</i>
Projektledare	<i>Jaime Behar</i>
Samverkande institution	CIEDUR (Montevideo)
Finansiering	LAIS, SAREC
Projektperiod	1995-2005
Sammandrag	Projektet behandlar ekonomisk divergens och integration mellan sydamerikanska länder. Dess huvudsyfte är att besvara frågan huruvida de sydamerikanska länderna är förmögna att etablera en zon av monetär stabilitet under den närmaste framtiden och därmed skapa förutsättningar för integration av de nationella marknaderna till en gemensam. Fem huvudämnen studeras: 1) hinder, både tullhinder och andra, som f n hämmar de sydamerikanska ländernas integrering till en frihandelszon, 2) policyn för och de ekonomiska implikationerna av etablerandet av en sydamerikansk tullunion, 3) omfattningen av ekonomisk och policy-mässig divergens mellan länderna, 4) de nuvarande integrationsplanernas koordinations-mekanismer och -instrument och 5) kostnader för och nytta av att basera makroekonomisk stabilisering på monetär integration. Två möjliga scenarier undersöks: 1) skapandet av en formell valutaunion och 2) skapandet av en växelkursmekanism baserad på EMS-systemet.
Nyckelord:	Ekonomisk integration, policy-samordning, MERCOSUR,
Dokumentation	Behar, J.: <i>Cooperation and Competition in a Common Market</i> . Heidelberg: Physica-Verlag. 2000 Behar, J.: "Coordinación de políticas y unión monetaria. El caso del MERCOSUR" J. Behar, R. Giacalone y N. Mellado (red.) <i>Integración regional de América Latina: Procesos y Actores</i> . Stockholm, LAIS. 2001 Behar, J.: "Trade Liberalization, Technology Diffusion and Relative Wages in Latin America". Behar, J., Ulf Jonsson & Mats Lundahl (red.): <i>Currents of Change – Globalization and Institutional Reform in Latin America</i> , Stockholm LAIS, 2002
Läge 2005-12-31	Projektet är avslutat.
Projektets titel	<i>WESTERN HEMISPHERE INTEGRATION. A MULTIDISCIPLINARY APPROACH</i>

Projektledare	<i>Jaime Behar</i>
Medverkande	Akhil Malaki, Andrés Rivarola, James Wardally, Paulina Morel
Samverkande institutioner	Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet, Institut für Raumplanung und Regionalentwicklung, Wien, Universidad de la República, Montevideo, Universidad de Buenos Aires, Buenos Aires, Universidad de los Andes, Mérida.
Finansiering	LAIS, ALFA
Projektperiod	1996-2005
Sammandrag	Syftet med projektet är att utveckla en begreppsapparat och en teori för tvärvetenskaplig forskning om den integrationsprocess som pågår på västra halvklotet. Områden som studeras är de ekonomiska effekterna av avskaffandet av handelsbarriärer och ökande policysamordning mellan länderna i regionen, institutionella förändringar, utbyggnad av infrastrukturen, påverkan på miljön, förhållandet mellan regionalisering och globalisering, relationerna mellan det civila samhället och staten samt implementering av integrationsavtal. Projektet anknyter till studier bedrivna av flera av institutets forskare. Inom ramen för projektet organiseras workshops och seminarier med deltagande av inhemska och utländska gästforskare.
Dokumentation	<i>Western Hemisphere Integration: An interdisciplinary approach. Project presentation.</i> LAIS, 1997
Läge 2005-12-31	Projektet är avslutat
Projektets titel	<i>THE ECONOMIC RATIONALE FOR WESTERN HEMISPHERE INTEGRATION: REGIONAL INSTITUTIONS AND STABILIZATION OBJECTIVES</i>
Projektledare	<i>Jaime Behar</i>
Finansiering	Latinamerika-institutet
Projektperiod	1997-
Sammandrag	Växlingen från strategier för importsubstitution och omfattande statliga interventioner till liberalisering och privatiseringar av statligt ägda företag, så som fallet varit i Latinamerika och Karibien under 1980-talet, har givit upphov till en ny våg av integrationsförsök både på regional och kontinental nivå. Det har också lagt grunden för ett

närmare ekonomiskt samarbete mellan ovan nämnda länder och deras högindustrialiserade grannar, nämligen USA och Kanada. Detta projekt syftar till att sprida ljus över denna process genom att undersöka den ekonomisk-logiska grunden (*economic rationale*) för existerande integrationsförsök på västra halvklotet. Ett annat antagande, som analysen bygger på, är att motivet för integration skapas av dessa länders intresse att 1) maximera handelsvinster och 2) låsa fast inhemska beslut så att de blir orubbliga och konsekventa med de gemensamma stabiliseringsmålen. Ett annat antagande går ut på att med växande ekonomisk interdependens och exponering mot utomregional konkurrens ökar ländernas intresse för uppbyggandet av regionala institutioner och för samordning av den monetära politiken

Läge 2005-12-31

Arbetet pågår

Projektets titel

THE SETTLEMENT OF THE CHILEANS EXILES AND THEIR CHILDREN IN SWEDEN SINCE THE MILITARY COUP OF 1973 UNTIL TODAY: POLITICAL MOBILIZATION, INTEGRATION AND MEMORY

Projektledare

Fernando Camacho Padilla

Medverkande

Constanza Vera

Finansiering

Europeiska unionen (EU)

Projektperiod

2005-04-01 – 2006-03-31

Sammandrag

Projektet undersöker den chilenska integrationsprocessen i Sverige under de 30 år som gått efter statskuppen den 11 september 1973. Målet är att analysera de olika faserna av chilensarnas liv i Sverige efter ankomsten och till idag, och se hur dessa påverkades av integrationsprocessen. Avsikten är att få underlag för utvärdering av en längre tids flyktingmottagning.

Nyckelord

Chilenare i Sverige, landsflykt, statskupp, minne

Läge 2005-12-31

Arbetet pågår

Projektets titel

THE COLOUR OF CITIZENSHIP IN LATIN AMERICA: RACIAL DISCOURSES AND THE DYNAMICS OF GENDER IN THE TRANSITION FROM COLONIAL TO

Projektledare Finansiering Projektperiod Sammandrag	<p><i>POST-COLONIAL REGIMES</i> <i>Maria Eugenia Chaves</i> SAREC 2005-2007 Influenced by European liberal ideology, the Latin American revolutions at the beginning of the nineteenth century marked a change from colonial to republican regimes. This transition brought about a basic contradiction between the ideal of legal equality on the one hand, and the implementation of an exclusionary citizenship based on class and gender on the other. This project aims to address the contradictory character of exclusionary citizenship based on race, class and gender. First of all, it will enquire into the complex meaning the concept of race had at the time when the traditional criteria for social exclusion based on purity of blood, colour and origin were being transformed by a modern racial ideology emerging at the end of the eighteenth century. It is the objective of this research to understand how in the newly independent states discourses of racial differentiation contributed to consolidate the social and political exclusion of coloured people and to study their strategies of resistance to counter exclusion and claim freedom and equal rights. The aim is to define the characteristics of this confrontation and the capacities of people of colour to negotiate and further their position in the context of emerging discourses of liberal citizenship.</p>
Läge 2005-12-31	Arbetet pågår
Projektets titel	<p><i>TOWARDS A THEORY OF SURVIVAL SYSTEMS OF THE URBAN POOR. THE 'CONSTITUCION' RAILWAY STATION SURVIVAL SYSTEM IN THE CITY OF BUENOS AIRES. A CASE STUDY</i></p>
Projektledare Samverkande institution Finansiering Projektperiod Sammandrag	<p><i>Alejandro Gonzalez</i> CEIL, Buenos Aires SAREC 2003 – 2005 Denna historiska studie syftar till att beskriva och analysera det sociala överlevnadssystemet och de därmed sammanhängande överlevnadsmönstren runt järnvägsstationen 'Constitución' i Buenos Aires. Överlevnadsmönstren utgörs av de olika förhållanden som</p>

Nyckelord	de fattiga etablerar sinsemellan och med omgivningen, med syfte att möjliggöra deras dagliga försörjning.
Läge 2005-12-31	Överlevnadssystem, överlevnadsmönster, urban fattigdom, järnväg Projektet befinner sig i sitt slutskede.
Projektets titel	<i>LATINAMERIKAS EKONOMISKA UTVECKLING I KOMPARATIVT PERSPEKTIV</i>
Projektledare	Weine Karlsson
Finansiering	LAIS
Projektperiod	1993-
Sammandrag	Projektet syftar till att belysa den ekonomiska utvecklingen i Venezuela och Latinamerika i internationell jämförelse. Regionens ekonomiska relationer med Europa och Sverige, historiskt och i nutid, studeras särskilt. Den svenske industri- och finansmannen J.W. Smitts framgångsrika verksamhet i La Plata-länderna och Sverige under 1800-talet beskrivs i en mindre studie. I andra studier behandlas vetenskapsmännen Erik Leonard Ekmans och Carl Bovallius insatser.
Nyckelord	Socio-ekonomisk utveckling, ekonomiska relationer, integration, liberalisering, öppen regionalism.
Dokumentation	Karlsson, W.: Integration, Multilateralism and Democracy. I Wirmark, D. (red.) <i>Making Democracy Work. Swedish Experiences and Peruvian Options</i> , LAIS, 1996 Karlsson, W.: "Introduction". Karlsson, W. & Malaki, A.: <i>Growth, Trade and Integration in Latin America</i> , LAIS, 1996 Karlsson, W: <i>Johan Wilhelm Smitt</i> . Svenskt Biografiskt Lexikon, häfte 160, 2005
Läge 2005-12-31	Arbetet pågår
Projektets titel	<i>DECENTRALIZATION AND THE POLITICAL PARTY SYSTEM IN VENEZUELA (1989-2007)</i>
Projektledare	Rickard Lalander
Samverkande institutioner:	Centro de Investigación de Política Comparada/CIPCOM, Universidad de Los Andes, Mérida, Venezuela, Centro de Investigación y Formación Humanística, Universidad Católica Andrés Bello/UCAB, Caracas, Venezuela.
Finansiering	Egen, Helge Ax:son Johnsons stiftelse, m.fl.
Projektperiod	1998-2007
Sammandrag	Projektets syfte är att analysera förändringar i Venezuelas partisystem som kan relateras till decentraliserings-

	<p>processen sedan 1989. Teoretiskt är de politiska partierna och deras ledare huvudaktörer och studien genomförs till stor del med stöd av teorier från politisk möjlighetsstruktur, där den politiska och institutionella omgivningen är avgörande för de politiska aktörernas beslut och handlingar. Motsättningar mellan decentraliseringsprocess och populistiskt ledarskap beaktas även.</p>
Nyckelord	<p>Partisystem, decentralisering, politiska partier, fragmentisering</p>
Dokumentation	<p>Lalander, R. La descentralización venezolana y el chavismo: Transformaciones del sistema político partidista, : <i>Revista Venezolana de Ciencia Política, No 26, 2004 (published January 2006).</i></p> <p>Lalander, R & García Samaniego, F. Chavismo y Oposición en Venezuela: Exploraciones críticas sobre democracia, descentralización y populismo, <i>Ciudad Política. Praxis y Ciencia Social</i>, Buenos Aires, 2005, http://www.ciudadpolitica.com</p> <p>Lalander, R: <i>Suicide of the Elephants? Venezuelan decentralization between Partyarchy and Chavismo</i>, Ibero-American Center, Renvall Institute Series 17, Institute of Latin American Studies, Monograph 42, 2004.</p> <p>Lalander, R.: Democracia y Descentralización en Venezuela. Consideraciones sobre nuevas tensiones y oportunidades para los partidos políticos (1989-2000). <i>Revista Venezolana de Ciencia Política, #17</i>, Universidad de los Andes, Mérida, Venezuela, 2000.</p> <p>Lalander, R.: Descentralización en Venezuela (1989-1999). <i>Contribución a la Asamblea Nacional Constituyente, Comisión Universidad Constituyente, Universidad de los Andes, Mérida, Venezuela, 1999,</i></p> <p>Lalander, R.: El suicidio de los elefantes? La descentralización venezolana entre la partidocracia y el chavismo. I Ramos Jiménez, Alfredo (red) <i>La Transición Venezolana. Aproximación al fenómeno Chávez</i>, Centro de Investigaciones de Política Comparada, Universidad de Los Andes, 2002.</p>
Läge 2005-12-31	<p>Uppdatering av projektet, samt översättning till spanska för publikation under hösten 2006.</p>

Projektets titel	<i>FROM EXCLUSION TO INCLUSION IN ECUADOR INDIGENOUS MOVEMENT STRATEGIES IN OTAVALO AND COTACACHI</i>
Projektledare	<i>Rickard Lalander</i>
Samverkande Movimientos institutioner	FLACSO, Quito, Centro de Investigaciones de Sociales de Ecuador/CEDIME, Quito.
Finansiering	LAIS, egen.
Projektperiod:	2004-2009
Sammandrag	Under 1990-talet har den starkast framväxande politiska aktören i Ecuador varit den tidigare politiskt exkluderade indianrörelsen. En grundlagsförändring 1998 gav den indianska befolkningen en mer jämlik medborgarstatus, samt stärkte dess lokala politiska plattform genom att decentralisera ekonomiskt och politiskt beslutsfattande. Landets politiska karta har dramatiskt förändrats i och med indianrörelsens mobilisering, från gräsrots- till nationell nivå. I denna studie belyses två av de (relativt sett) mest framgångsrika fallen av kommunalt politiskt styre, där indianrörelsen är vid makten. Projektet analyserar förändringar i maktstrukturer och politiskt deltagande hos ecuadorianska indianrörelser i kontexten framgångsrikt kommunalt självstyre, utifrån de två grannkommunerna Otavalo och Cotacachi. I båda dessa har politiska indianrörelser, genom det nya indianska politiska partiet <i>Pachakutik</i> (grundat 1996), vunnit lokala val och initierat utvecklingsplaner för en mer inkluderande kommunregering, härigenom trotsande historiska, institutionella, ekonomiska, sociala och till och med kulturella strukturer. Skapandet av det nya politiska ledarskapet (och vilka som ingår i det), samt hur detta i praktiken lyckas bibehålla sin kommunala regeringsställning är viktiga aspekter som ska utredas i studien. Utifrån nya politiska strukturer och ledarskap analyseras politiska indianrörelsers utveckling på kommunal nivå. Syftet med studien är tudelat och fokuserar både på nya politiska och institutionella strukturer samt strategier hos politiska aktörer på lokal nivå.
Nyckelord	Indianrörelse, politisk mobilisering, maktstrukturer, kommunstyre, Ecuador.
Dokumentation	Lalander, R.: Movimiento indígena, participación política y buen gobierno municipal en Ecuador: El Alcalde Mario Conejo de Otavalo, <i>Ecuador Debate</i> # 66, diciembre de

Läge 2005-12-31	2005, Centro Andino de Acción Popular/CAAP, Quito, Ecuador. Projektet pågår.
Projektets titel	<i>POVERTY ALLEVIATION, CORRUPTION AND DECENTRALIZATION IN THE ANDEAN COUNTRIES.</i>
Projektledare	<i>Rickard Lalander</i>
Samverkande institutioner	Ibero-American Center, Renvall Institute, Helsingfors universitet, CENDES-UCV, Caracas, Centro de Investigación de Política Comparada, Universidad de Los Andes, Mérida, Venezuela, Auditoria Democratica, Quito, Centro Andino de Accion Popular, Quito, Universidad San Marcos, Lima.
Finansiering	STINT(2004), LAIS
Projektperiod	2003-2009.
Sammandrag	Projektets syfte är att analysera strategier för fattigdoms- och korruptions-reducering i Venezuela, Bolivia, Ecuador, Peru och Colombia, i kontexten decentraliseringsreform.
Nyckelord	Decentralisering, korruption, fattigdomsproblematik, institutioner, politiska partier.
Dokumentation	Lalander, R: Movimiento indígena, participación política y buen gobierno municipal en Ecuador: El Alcalde Mario Conejo de Otavalo, <i>Ecuador Debate # 66</i> , diciembre de 2005, Centro Andino de Acción Popular/CAAP, Quito, Ecuador. Lalander, R: Reflexiones exploradoras sobre la descentralización en Bolivia y Venezuela, <i>Provincia. Revista venezolana de estudios territoriales, # 14, 2005</i> , CIEPROL, Universidad de los Andes, Venezuela. Lalander, R., Descentralización en América Latina. Venezuela y Bolivia, in: <i>Ecuador Debate # 65</i> , agosto de 2005, Centro Andino de Acción Popular/CAAP, Quito, Ecuador. Lalander, R: <i>Suicide of the Elephants? Venezuelan Decentralization between Partyarchy and Chavismo</i> , Ibero-American Center, Renvall Institute Series 17, Institute of Latin American Studies, Monograph 42, 2004. Altman, D. & Lalander, R: Bolivias popular participation law: An Undemocratic Democratisation Process? In Hadenius, A. <i>Decentralisation and Local Governance</i> , EGDI, Swedish Foreign Ministry, 2003.
Läge 2005-12-31	Projektet pågår.

Projektets titel	<i>ETHNO-POLITICS AND OLIGARCHIC POWER STRUCTURES</i>
Projektledare	<i>Magnus Lembke</i>
Handledare	Ishtiaq Ahmed, Björn Beckman,
Samverkande institution	Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet
Projektperiod	1998-2005
Sammandrag	På vilket sätt har den latinamerikanska ursprungsbefolkningens sociala rörelser lyckats skapa nya former för intresserepresentation? Under 1990-talet genomgick flera av dessa rörelser en politisk omorientering. Inom ramen för en generell kris för latinamerikansk intresserepresentation visade en ny indiansk elit ett större intresse av att ingå i politiska partier, politiska kommissioner och/eller bredare civilsamhälleliga allianser. Studien tar fasta på denna omsvängning genom att följa utvecklingen på två lokala arenor: samhället Tukurú i det guatemalanska Alta Verapaz samt samhället Guamote i den ecuadorianska provinsen Chimborazo. Båda kännetecknas av en stark historisk mobilisering av det indianska bondskapet, samt djupt rotade oligarkiska strukturer. På senare tid har utgjort lokala fästen för starka nationella sociala rörelser: CONIC i Guatemala och Ecuarunari i Ecuador. Syftet med studien är att analysera samspelet mellan autonomi och politisk delaktighet i hjärtat av den nya indianska mobiliseringen. Studien baseras på teorier om sociala rörelser, i synnerhet på det så kallade resursmobiliseringsperspektivet, samt på teorier om politiska regimer. Två historiska former av intresse-representationsarrangemang belyses: en guatemalansk baserad på auktoritär och oligarkisk stat-samhällrelation, en ecuadoriansk baserad på en populistisk och oligarkisk dito. Ett sex månaders långt fältarbete genomfördes i Guatemala och Ecuador under 2001. En andra resa genomfördes under hösten 2003.
Nyckelord	Latinamerikas ursprungsbefolkning, sociala rörelser, politisk delaktighet, autonomi, politiska regimer.
Dokumentation	Lembke, Magnus: <i>LAIS seminar papers 1996-2000</i>
Läge 2005-12-31	Beräknas klar under år 2006.

Projektets titel	<i>LATIN AMERICA AND THE PARAMILITARY FUNCTION OF LIBERAL PEACE</i>
Projektledare	<i>Staffan Löfving</i>
Samverkande institution	Universidad de los Andes, Bogotá, Colombia, Centro de Investigaciones Regionales de Mesoamerica, Antigua, Guatemala,
Finansiering	Stockholms universitet, forskarassistenttjänst
Projektperiod	2004 – 2007
Sammanfattning	Projektet undersöker den paradox som utgörs av det liberala projektets officiella fred och höga våldsnivåer (strukturellt och väpnat) i Guatemala. Jämförelser görs med El Salvador, Nicaragua, och det ännu krigshärjade Colombia. Projektets mest centrala frågor är: a) hur interrelatera våldets olika former och uttryck i post-auktoritära stater, b) vilken inverkan har pre-nyliberala ekonomiska strukturer på politisk decentralisering, och c) vilken roll spelar den etniska politiken (statlig och oppositionell) i den liberala freden?
Nyckelord	Civilt våld, nyliberalism, kulturteori, identitetspolitik, krigsteori, antropologi, paramilitarism, Mayarörelsen, Guatemala, Colombia, El Salvador, Nicaragua.
Dokumentation	Löfving, S. (ed.), <i>Peopled Economies: Conversations with Stephen Gudeman</i> . Uppsala and Stockholm: Uppsala University and Almqvist & Wiksell International Löfving, S. Silence & the Politics of Representing Rebellion: On the Emergence of the Neutral Maya in Guatemala. In Paul Richards (ed.), <i>No Peace No War: An Anthropology of Contemporary Armed Conflicts</i> . Pp. 77-97. Oxford and Athens, Ohio: James Currey and Ohio University Press Löfving, S. Outline to a Critique of Liberal Peace: Guatemala. In Jussi Pakkasvirta and Kent Wilska (eds.), <i>El Caribe Centroamericano</i> . Pp. 167-195. Helsinki: Renvall Institute
Läge 2005-12-31	Arbetet pågår.
Projektets titel	<i>AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF MICROFINANCING IN JAMAICA AND TRINIDAD-TOBAGO</i>
Projektledare	<i>Akhil Malaki</i>
Samverkande institution	Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet
Handledare	Prof. Ulf Jonsson (Eko-hist), Prof. Jaime Behar (LAIS)
Finansiering	Sida/SAREC

Projektperiod	1998-2005
Sammandrag	<p>Projektet tillämpar institutionell analys på en fallstudie av mikrofinansiering i Jamaica och Trinidad-Tobago. Utgångspunkten är att en institutionell infallsvinkel kan vara viktig för att integrera de marginaliserade delarna av befolkningen i ekonomin (inclusion). Mikrofinansiella studier tenderar i allmänhet att fokusera på nätverk av kreditinstitutioner som de fattiga själva har organiserat genom att använda egna resurser. De behandlar också vanligtvis "varför" och "hur" de olika formerna av mikrofinansieringsprogram fungerar, deras fördelar i termer av sysselsättning, återbetalningskvoter osv. Dessa studier berör dock inte de institutionella aspekterna i tillräckligt hög grad, dvs. informella normer och formella lagar som skapar incitament för uppkomsten och fortlevnaden av särskilda typer av finansiella mellanhänder. Den empiriska delen kommer att granska hur olika grupper värderar olika former av informella mikrokreditinstitutioner genom att undersöka variationer i framgång och misslyckande med hänsyn till följande aspekter: region, mikro- och småföretagare, låntagarens kön och ålder samt tid.</p>
Nyckelord	mikrofinans, kreditsystem, mikroföretag, institutionell analys, Karibien
Dokumentation	<p>LAIS/Eko-hist. seminar papers 03- Malaki, A (2005) <i>Microfinance: Bridging the Gap between Formal and Informal Financial Institutions in the Caribbean</i> – In <i>Utsikt mot utveckling # 25</i>. Collegium for Development Studies, Uppsala University. Malaki, A (2005), <i>Informal Finance and Microfinance: An Institutional Study</i>. Stockholm Studies in Economic History # 47. Stockholm University.</p>
Läge 2005-12-31	Arbetet avslutat.
Projektets titel	<i>THE LIFE AND TRAVELS OF JOHAN ADAM GRAANER (1782-1819)</i>
Projektledare	<i>Dag Retsö</i>
Sammandrag	<p>Den svenske arméofficeren Johan Adam Graaner gjorde på 1810-talet vidlyftiga resor i Sydamerika och Stillahavsområdet. Olyckligtvis dog han på sin hemväg till Sverige i november 1819 och hans omfattande resedokumentation (resejournaler, anteckningar, brev) med initierade beskrivningar av både land, folk och politiska ledare som general San Martín och Bernardo O'Higgins har</p>

	förblivit opublicerade sedan dess. Projektets syfte är att publicera hans samlade skrifter i en textedition tillsammans med en introduktion och översikt av Graaners äventyrliga liv. Där utreds också förhållandet mellan honom och Karl Johan Bernadotte, som i den hittillsvarande forskningen kring Graaner ansetts ha använt honom som agent för att bland annat presentera en svensk kandidat till den på 1810-talet aktuella argentinska monarkin.
Dokumentation	Commodious Houses and Castles in the Air: Karl Johan Bernadotte's Candidacy to the Throne of Argentina, 1815-1819, <i>LAIS Seminar Papers</i> , 2004.
Nyckelord	Johan Adam Graaner, svenskar i Latinamerika, Argentina, Chile, Stilla havet, Karl Johan Bernadotte
Läge 2005-12-31	Den spanska källeditionen och den svenska versionen är klara för publicering; fortfarande oklart om förlag för publicering.
Projektets titel	<i>TRANSNATIONALISM OCH FÖRESTÄLLNINGAR OM HEMLANDET BLAND KUBANER I MIAMI, FLORIDA. EN SOCIALANTROPOLOGISK STUDIE</i>
Projektledare	<i>Mona Rosendahl</i>
Finansiering	Riksbankens Jubileumsfond
Projektperiod	2002-
Sammandrag	Projektet är en socialantropologisk studie av kubaner i forskningsringen i Miami. Syftet är att undersöka de föreställningar som kubanerna har av Kuba och vad dessa föreställningar betyder för deras syn på sig själva och deras liv i USA. Genom att använda begreppen 'hemland', 'transnationalism' och 'socialt minne' kommer Kuba som kulturell konstruktion att analyseras. Två kategorier kommer att jämföras: 1) personer födda i USA av kubanska föräldrar eller personer som kommit till USA i mycket unga år samt 2) de som har bott merparten av sitt liv i det socialistiska Kuba och nyligen kommit till USA. Analyser av vardagslivet, berättelser om Kuba, ceremonier, media, nätverk och besök till och från ön kommer att belysa studiens huvudfrågor. Metoder är deltagande observation och framför allt djupintervjuer/livshistorier.
Nyckelord	transnationalism, hemland, socialt minne, kubaner
Läge 2005-12-31	Arbetet pågår
Projektets titel	<i>GLOBAL CONDITIONS AND LABOUR. THE CASE OF LABOUR PROTECTION IN THE COMMONWEALTH</i>

	<i>CARIBBEAN WITH AN EMPHASIS ON TRINIDAD AND TOBAGO.</i>
Projektledare	<i>James Wardally</i>
Handledare	Satya Datta, Ekonomisk-historiska institutionen och Jaime Behar, LAIS
Samverkande institution	Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet
Finansiering	Utbildningsbidrag, Ekonomisk-historiska institutionen från juli 2003
Projektperiod	2001-2006
Sammandrag	Projektets syfte är att studera hur det allmänna skyddet för arbetare i den anglo-karibiska arbetsmarknaden påverkas av ökande arbetsmarknadsflexibilitet som äger rum till följd av ökande globalisering. Ur ett historiskt perspektiv tas frågan om ekonomiska och sociala förändringar som började sent på 70-talet till 1995 upp. Denna period belyses av information om den historiska arbetarkampen som utspelades under 1930 talet när formella regler blev en del av arbetsmarknadslandskapet.
Dokumentation	Wardally, J.: <i>Alternative Development & US Hegemony: the Grenada Revolution and US Response</i> . LAIS Seminar Paper 1998, Wardally, J.: <i>Globalization's Effects on the Caribbean Labour Market & The Trade Unions Response: The case of Grenada and Trinidad and Tobago</i> . Lais working paper No. 87, 2000, Wardally, J.: <i>Globalization and Labour in the Caribbean</i> , Lais och IDSS, 2002, Wardally, J.: <i>The Problems of Caribbean Financial Integration</i> , paper Ceisal, 2002, Wardally, J.: <i>The Strategies of Caribbean Development</i> , paper Renvall Institute 2002
Läge 2005-12-31	Arbetet pågår
Projektets titel	<i>GENDER VERSUS ETHNICITY - POLITICAL PARTICIPATION IN THE BOLIVIAN MULTICULTURAL NATIONAL PROJECT</i>
Projektledare	<i>Charlotta Widmark</i>
Samverkande institution	Instituto de investigaciones antropológicas-arqueológicas, Universidad Mayor de San Andrés, La Paz
Projektperiod:	2005-2008
Sammandrag	Syftet med detta antropologiska forskningsprojekt är att kritiskt analysera det multikulturella projektet och dess konsekvenser i Bolivia. Projektet fokuserar speciellt på

frågan huruvida främjandet av multikulturalism är förenligt med målen för jämställdhet. Genom att studera organiserade indianska kvinnor och män i departementet La Paz kommer följande forskningsfrågor att belysas: a) Hur formas och omformas kvinnliga politiska subjekt i den aktuella bolivianska kontexten? b) I vilken utsträckning ställs det feministiska projektet i motsättning till ursprungsfolkens kulturella projekt? c) I vilken utsträckning reproduceras exkluderande strukturer av ursprungsfolkens egna organisationer? d) Under vilka omständigheter kan kvinnor anta ledarpositioner som utmanar existerande genusnormer?

Projektet kommer att genomföras med kvalitativa forskningsmetoder. Under fältarbete i Bolivia kommer en av ursprungsfolkens basorganisationer att studeras och intervjuer att genomföras med kvinnor och män med ursprungsfolk-bakgrund som är politiskt aktiva i kommuner eller andra organisationer. De politiska subjekten kommer att följas i sin kamp och i vilken utsträckning de accepterar, motsätter sig eller ifrågasätter exkluderande strukturer kommer att studeras. Genom att belysa skärningspunkten mellan genus, klass och etnicitet är syftet att undersöka hur maktrelationer, ojämlikhet och utestängande konstrueras och vilken roll multikulturalism som ideologi och praktik spelar i denna process.

Nyckelord

multikulturalism, genus, politiskt deltagande, intersektionalitet, Bolivia

Läge 2005-12-31

Arbetet pågår. Planeringsresa genomförd i februari.

Särskilda studier

Naturvetaren *Carl Bovallius*, inom svensk och internationell arkeologi och etnografi känd främst genom sina böcker "Nicaraguan Antiquities" och "Resa i Centralamerika 1881-1883", gjorde på uppdrag av Amazonas Company i London åren före sekelskiftet forskningsresor längs Orinoco-floden i södra Venezuela. Han efterlämnade från sina resor handskrivna dagböcker som innehåller intressanta iakttagelser av natur, folk och samhälle. Transkribering, granskning och jämförelser med annat källmaterial utförs av historikern *Ivar Berggren*.

FORSKARSEMINARIER

The Latin American and Caribbean Research Seminar

Samordnare: Staffan Löfving

- 15/2 *"The Liberal Peace of Guatemala: An Ethnographic Critique"* , Staffan Löfving
- 1/3 *"Contesting Police Interdictions in Buenos Aires"*, Alejandro Gonzáles
- 15/3 *"Expectations on 'Participation': An Observation of the Environmental Regime in Mexico"*, Philip Malmgren
- 29/3 *"Between the devil and the deep blue sea: Home, displacement and return as contested issues in the case of Elian Gonzalez"*, Mona Rosendahl
- 12/4 *"Cultural Identity, Territory and Politics: Indigenous Movements in the Ecuadorian Amazon"*, Erika Bjureby
- 24/5 Temadag: *Aktuell Latinamerika-forskning i Sverige*. Samarrangemang med Södertörns högskola
- 6/9 *"Repression's memory and officiality: The significance of the Truth Commissions in Argentina and Chile"*, Fernando Camacho Padilla.
- 20/9 *"Lynchings on the Frontier of Modernity: Todos Santos, Guatemala"* Gavin Weston.
- 26/9 *"Affirmative Action: Dilemmas for an Erstwhile Mestizo Republic in a Multicultural World"*, Peter Fry.
- 4/10 *"Going Global: An Analysis of Brazilian Foreign Policy Organization"*, Andrés Rivarola.
- 24/10 *"Metodologías interdisciplinarias en estudios latinoamericanos"*; Jussi Pakkasvirta.
- 1/11 *"Equal rhetoric in a machista society. Official (re)definitions of gender equality in the institutionalised ideology of gender equality in Cuba"*, Silje Lundgren.
- 15/11 *"Caribbean Crises in the face of Global Integration. The Case of Trinidad and Tobago 1980 – 1995)"* James Wardally
- 13/12 *"Hemmastadd i stan? Aymayratalande migranter i La Paz"*, Charlotta Widmark.

UTBILDNINGSVERKSAMHETEN

Latinamerika-institutets kursprogram innefattar en grundkurs på helfart och halvfart och en fortsättningskurs. Huvudansvarig har varit historikern *Dag Retsö*. En påbyggnadskurs i latinamerikanska samhällsförhållanden startade vt 2004.

Bakgrund	Grundkursen i latinamerikanska samhällsförhållanden utarbetades våren 1992 av institutet i samarbete med ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet. Sedan hösten 1992 anordnas den varje år. Fortsättningskursen, som ger fördjupade kunskaper inom grundkursens områden påbörjades som försöksverksamhet läsåret 1991/92. Den gavs 1993/94 och ges sedan 1995/96 varje år. Påbyggnadskursen gavs första gången under läsåret 2003/2004. Den ges sedan 2004/2005 en gång per år.
Kursutbud	Under läsåret har såväl grundkursen som fortsättningskursen givits som kvällskurser på halvfart. Grundkursen även på helfart under dagtid.
Utbildningens mål	Kurserna vänder sig till studerande som vill fördjupa sin latinamerika-känedom och till personer som i sitt arbete kommer i kontakt med Latinamerika. Den är särskilt lämplig för studeranden i spanska och portugisiska, liksom för lärare, informatörer och biståndshandläggare samt personer anställda i svenska företag med intressen i Latinamerika. Utbildningens mål är att till de studerande förmedla grundläggande tvärvetenskaplig kunskap om och förståelse för samhällsliv och politisk/ekonomisk utveckling i Latinamerika.
Kursernas innehåll	Kurserna behandlar övergripande historiska politiska, ekonomiska, sociala, samt kulturella företeelser, liksom även utmärkande utvecklingsprocesser hos enskilda länder
Undervisning	Undervisning sker i form av föreläsningar
Kunskapskontroll och betygsättning	Examination anordnas i samband med undervisningen eller genom prov efter varje moment. Studerande som godkänts i prov får ej undergå förnyat prov för högre betyg. För studerande som inte blivit godkänd inom något moment anordnas omprov. Studerande som underkänts två gånger i prov på kursen eller på en del av kursen, har rätt att begära att annan lärare utses för att bestämma betyget på kursen
Kurslitteratur	Sammanlagt ca 5000 sidor per kurs.

GRUNDKURS A (20 poäng)

Lärare	Dag Retsö, universitetsadjunkt, Latinamerikakunskap
Allmänt	Kursen är upplagd som en bred kronologisk behandling av den ekonomiska, socialpolitiska och -kulturella utvecklingen i Latinamerika före 1990-talet.
Uppläggnig	<p><i>Moment 1: Kolonialtiden (5 poäng)</i> Här behandlas några av de latinamerikanska samhällenas viktigaste strukturella grundelements uppkomst; agrarstruktur, externt ekonomiskt beroende, formella institutioner (religiösa, administrativa och rättsliga), informella institutioner (<i>caudillismo</i>, klientelism) och kulturella mönster.</p> <p><i>Moment 2: 1800-talet och nationalprojekten (5 poäng)</i> Självständighetsprocessen och de blivande latinamerikanska nationalstaternas territoriella definition och geografiska konsolidering.</p> <p><i>Moment 3 : Tiden fram till 1930: Urbanisering och internationell handel (5 poäng)</i> Den ekonomiska och politiska utvecklingen under frihandels och den råvarubaserade exportekonomins storhetstidperiod, samt den demografiska omvandlingen med tillväxt, urbanisering och invandring.</p> <p><i>Moment 4: Statens tillväxt fram till 1990 (5 poäng)</i> Den statsledda utvecklingens och de slutna ekonomiernas epok, deras betydelse för klasstrukturen och statsapparatus tillväxt i de enskilda länderna; nya utvecklingsstrategier och-teorier (keynesianismen, imports substitution, beroendeskolan); nationalbyggandets nya former, alternativ och förutsättningar (populism, korporatism, radikalism, militarism, kalla kriget).</p>

FORTSÄTTNINGSKURS B (20 poäng)

Lärare	<i>Magnus Lembke</i> , doktorand, statsvetenskap <i>Andrés Rivarola</i> , fil.dr ekonomisk historia <i>Charlotta Widmark</i> , fil.dr., kulturanthropologi
Allmänt	Kursen avser att i ett nutidsperspektiv renodla de fyra områden som behandlats kronologiskt på grundkursen; kultur, sociala förhållanden, politik och ekonomi.
Uppläggnig	Fortsättningkursen består av fyra delmoment: <i>Moment 1: Nya strategier och medel för ekonomisk utveckling (5 poäng)</i> Den öppna ekonomin och den småskaliga staten under 1990-talet, regionala frihandelsavtal och ekonomisk integration, globalisering och nygamla utmaningar (ekologi, inkomstfördelning). <i>Moment 2: De marginaliserade sociala grupperna (5 poäng)</i> Här behandlas de samhällsgrupper som på socio-ekonomisk, etnisk eller könsnämsig grund och på olika sätt står vid sidan om den allmänna utvecklingen – indianer, afroamerikaner, kvinnor, sluminvånare – men också deras organisationer och uttrycksformer. <i>Moment 3: Demokrati och mänskliga rättigheter (5 poäng)</i> Politiska partier och hegemoniska rörelser, civilsamhället och de nya sociala rörelserna. <i>Moment 4: Mentalitet och intellektuell kultur (5 poäng)</i> Offentliga attityder och beteenden som format och formats av den sociokulturella kontexten; liberalism och positivism, religiositet och sekularism, eurofili/eurofobi, indigenismo, antiyanquismo, korruption och kleptokrati.

PÅBYGGNADSKURS C (20 poäng)

Lärare Charlotta Widmark, (kursansvarig), fil.dr., kulturanthropologi

Handledare:

Fernando Camacho, doktorand historia

Alejandro Gonzalez, fil. dr., ekonomisk historia

Rickard Lalander, fil.dr., statsvetenskap

Magnus Lembke, doktorand, statsvetenskap

Staffan Löfving, fil.dr., kulturanthropologi

Dag Retsö, universitetsadjunkt, latinamerikakunskap

Allmänt Kursens mål är att fördjupa de kunskaper som inhämtats inom fortsättningskursen. Vidare skall kursen ge insikter i vetenskaplig teori och metod samt uppöva förmåga att med viss självständighet utföra en begränsad forskningsuppgift.

Uppläggnig Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Introduktion och fördjupning, 10 poäng

Grundläggande teoretiska och metodiska kunskaper för att bedriva vetenskaplig forskning och presentera forskningsresultaten. Fördjupade kunskaper inom ett speciellt område med anknytning till specialarbetet.

Delkurs 2: Specialarbete, 10 poäng

Studenten utför en forskningsuppgift inom området latinamerikanska samhällsförhållanden.

ÖVRIG UNDERVISNING

Fernando Camacho

Kurs: D-Kurs i spanska, handledning, uppsatsarbete
Institution: ISPLA, Stockholms universitet
Period: HT 2005
Kurs: Mänskliga rättigheter i Latinamerika och Sverige
Institution: Studieförbundet Vuxenskolas avdelning Internationellt Kulturcentrum. Sockholm
Period: 23/5 – 3/10 2005

Alejandro González

Kurs: Fattigdom och fattigdomsbekämpning – Ulandskunskap B.
Institution: Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet
Kursledare: Magdalena Ikinen
Period: Januari 2005

Rickard Lalander

Kurs: D-kurs i spanska, handledning, uppsatsarbete
Institution: ISPLA, Stockholms Universitet
Period: Vt och Ht 2005

Akhil Malaki

Kurs: - Grundkurs och fortsättningskurs i internationella relationer, handledare till B,C & D uppsatser
Institution: Ekonomisk-historiska institution, Stockholms universitet
Kursledare: Ulf Jonsson
Period: Ht 2005

James Wardally

Kurs: Grundkurs i Internationella relationer, Handledning: B uppsatser
Institution: Ekonomisk- historiska intitutionen
Kursledare: Per Hilding
Period: Ht 2005
Kurs: Global utveckling
Institution: Södertörns högskola
Kursledare: Paulina Rytkönen
Period: Ht 2005

Charlotta Widmark

Kurs: Demokratiutveckling, D-kurs i spanska, handledning, uppsatsarbete ISPLA, Stockholms universitet Ht 2005
Institution: Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet
Kursledare: Kerstin Höghammar
Period: Vt 2005
Kurs: Kulturanthropologi i humanitärt bistånd
Institution: Institutionen för kulturanthropologi och etnologi, Uppsala universitet
Kursledare: Inga-Lill Aronsson och Juan Carlos Gumucio
Period: Ht 2005
Kurs: Utvecklingsteorier och det koloniala arvet
Institution: Avdelningen för utvecklingsstudier. Uppsala universitet
Kursledare: Gunnel Cederlöf
Period: Vt och Ht 2005

BIBLIOTEKET

Institutets bibliotek - formellt underställt Stockholms universitetsbibliotek - är ett specialbibliotek för samhällsvetenskaplig forskning om och studier av Latinamerika. Biblioteket är öppet för allmänheten och med undantag för referenslitteratur och periodika är litteraturen tillgänglig för hemlån och interurbana lån.

	2002	2003	2004	2005
Lokala lån	2.733	2.461	2.379	2.471
Interurbana lån	428	365	311	278
Internationella lån	70	25	25	41
TOTALT	3.231	2.851	2.715	2.790

Boksamlingarna omfattade vid årets slut ca 44.000 titlar, främst samhällsvetenskaplig facklitteratur (huvudsakligen på engelska, spanska och portugisiska) samt en samling skönlitterära böcker. Dessutom finns vetenskapliga och nyhetsförmedlande tidskrifter liksom rapporter från forskningscentra i USA, Europa och Latinamerika. Som filial till Stockholms universitetsbibliotek har biblioteket tillgång till ett stort antal online- och CD-rom-databaser liksom elektroniska tidskrifter. Bland databaserna finns HAPI-Online, Hispanic American Periodicals Index, som innehåller bibliografiska referenser till artiklar ur ca. 400 vetenskapliga tidskrifter specialiserade på Latinamerika. Under året införskaffades även fulltextdatabasen Latin American Intelligence Service.

Sedan 1980 registrerar biblioteket nyförvärv i databasen LIBRIS, de svenska universitets- och specialbibliotekens gemensamma databas (<http://www.libris.kb.se>) och använder också LIBRIS fjärrlånesystem. Bibliotekets katalog ingår även i Stockholms universitetsbiblioteks katalog.

Bibliotekspersonalen anordnar bokutställningar över aktuella ämnen. Liksom tidigare år har biblioteket tagit emot flera studiebesök, i år bl a från flera gymnasieklasser. För påbyggnadskursen i latinamerikanska samhällsförhållanden ges en kurs i ämnesinriktade informationssökning.

Från och med 1991 är institutets bibliotek medlem i REDIAL (*Red Europea de Información y Documentación sobre América Latina*), en samarbetsorganisation för europeiska bibliotek specialiserade på Latinamerika. Margareta Björling deltog i REDIAL:s årsmöte som hölls vid Museo de la Naturaleza y el Hombre i Santa Cruz, Teneriffa, 17 - 18 november 2005.

INFORMATIONSVERKSAMHETEN

Charlotta Widmark är ansvarig för informationsverksamheten. Institutet bistår forskare, handläggare i förvaltning och näringsliv, massmedia och allmänheten med information. LAIS anordnar också regelbundet öppna föreläsningar, paneldiskussioner och seminarier, med deltagande av svenska och utländska gästföreläsare, om den ekonomiska, sociala, kulturella och politiska utvecklingen i Latinamerika.

ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR VID INSTITUTET

16/2 FRUKTARBETARE I CHILE

Örjan Bartholdson från Swedwatch och agronomen *Anna Olsson* diskuterade en ny rapport. Fil dr *Paulina Rytkönen* kommenterade

17/3 POLITISKA MÅL, STRATEGISKT TÄNKANDE OCH SAMSYN - SVERIGES STÖD TILL EL SALVADOR 1979-2001

Journalisterna *Agneta Gunnarsson* och *Anna Tibblin* diskuterade det svenska stödet till El Salvador

13/4 MILJÖKONFLIKTER OCH KAMPEN FÖR ÖVERLEVAD I AMAZONAS, ECUADOR

Erika Bjureby, doktorand vid King's College i London, föreläste

14/4 CALYPSO, PARANG, CHUTNEY OCH STEELBAND - MUSIK PÅ TRINIDAD

Föreläsare: *Krister Malm*, docent i musikvetenskap

20/4 ISSA EL SAIEH – EN HAITISK LEGEND

Föreläsare: Professor *Mats Lundahl*, Handelshögskolan

18/5 NÄR RUMBAN OCH SAMBAN KOM TILL SVERIGE

Föreläsare: *Johanna Broman Åkesson*, doktorand i musikvetenskap

28/4 LA NOVELA DE TEMA INDÍGENA EN LA ARGENTINA DE HOY

Conferencista: *Débora Rottenberg*, estudiante de doctorado en español

11/5 EL DISCURSO-TESTIMONIO COMO EXPRESIÓN DE RESISTENCIA

Conferencista: *Maria Osorio*, estudiante de doctorado en español

24/8 URUGUAY: ECONOMÍA POLÍTICA DE LA TRANSICIÓN

Conferencista :Catedrático *Jaime Behar*, LAIS

8/9 OMBUDSMANNAÄMBETET OCH MR-FRÅGOR I BOLIVIA

Talare: Bolivias MR-ombudsman *Dr. Waldo Albarracin* och *Blanca Laguna Vera*, ansvarig för internationella relationer.

15/9 MEMORIA Y OFICIALIDAD DE LA REPRESIÓN. LA IMPORTANCIA HISTÓRICA DE LAS COMISIONES DE LA VERDAD EN ARGENTINA Y CHILE

Fernando Camacho, estudiante de doctorado de la Universidad Autónoma de Madrid

19/9 KRIG OCH FRED I COLOMBIA. MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH DEN INTERNATIONELLA HUMANITÄRA RÄTTEN

Föreläsare *Michael Frühling*, chef för FN-kontoret för United Nations High Commissioner for Human Rights i Colombia

28/9 ADVERTISING FROM 1900 TO 2000: THE MARKET AND “RACE” IN BRAZIL

Föreläsare: Professor *Peter Fry*, Universidad Federal do Rio de Janeiro

17/10 RETOS Y DIFICULTADES EN EL MERCOSUR

Föreläsare: Dr. Luiz Pedone, Universidad Federal do Río de Janeiro

24/10 IMÁGENES COLOR DE ROSA: FOTOGRAFÍA, CIUDAD Y PROGRESO

Conferencista: *Florencia Quesada*, Investigadora del Instituto Renvall, Helsinki

2/11 URATARIMANTA – DETTA ÄR DEMOKRATI FÖR OSS !

Cesar Galindo (dokumentärfilmare) och *Maria-Therese Gustafsson* (fil.kand. i statsvetenskap) visade filmen och berättade om studien

9 /11 MACHISMO OCH JÄMSTÄLLDHET PÅ KUBA

Föreläsare: *Silje Lundgren*, doktorand i kulturanthropologi vid Uppsala universitet

28/11 LA SITUACIÓN LABORAL Y SINDICAL DE LAS MUJERES EN LA MAQUILADORA DE MÉXICO

Conferencista: *Cirila Quintero Ramírez*, Investigadora de El Colegio de la Frontera Norte

30 /11 SIMÓN BOLÍVAR EN IMÁGENES

Conferencista: *Carlos Vidales*, profesor del Departamento de español, portugués e estudios latinoamericanos

PRAKTIKANTER

Institutet tog emot praktikanterna Jessica de Paz och Ivía Anjos förmedlade via Föreningen för utvecklingsfrågor, FUF, under två veckor under vårterminen respektive höstterminen.

KONTAKTER OCH SAMVERKAN

Från 1997 deltar institutet i REDINRE (*Red de Integración Regional*), ett EU-sponsrat nätverk av universitet i Latinamerika och Europa. Syftet med nätverket är att planera och genomföra doktorandutbyte mellan akademiska institutioner i de två kontinenterna. Institutet står som värd för en av dessa studenter. Arbetet inom REDINRE har vidare utvecklats till ett forskningssamarbete med Universidad de los Andes (Venezuela) och Universidad Nacional de La Plata (Argentina). Institutet deltar dessutom i ett europeiskt s.k. ERASMUS-program vad gäller iberiska och latinamerikanska studier.

Institutet har vidare fortlöpande kontakter med över hundralet forskningsinstitut och universitet i Latinamerika. Kontaktnätet är under fortsatt utbyggnad. Sedan flera år är institutet medlem i de europeiska samarbetsorganisationerna CEISAL (*Consejo Europeo de Investigaciones Sociales sobre América Latina*), EADI (*European Association of Development Research and Training Institutes*) och ASERCCA (*Association of European Research on Central America and the Caribbean*). Samarbete äger också rum med de flesta Latinamerika-institut inom Europa.

Sedan flera år har institutet haft ett institutionellt samarbete med *Institute for the Study of the Americas*, vid *London University*.

Ett nätverk för nordiska latinamerikanister, *Nol@n*, bildades i november 2002 under ett tvådagarssymposium i Stockholm.

Från och med år 2001 deltar institutet i samhällsvetenskapliga fakultetens International Development Studies Seminar (*IDSS*).

Jaime Behar

- är medlem i Nationalekonomiska föreningen
- är medlem i LASA
- är ansvarig utgivare av *Iberoamericana* (Nordic Journal of Latin American and Caribbean Studies)
- är medlem av Consejo Asesor, *Revista Centroamericana de Ciencias Sociales*
- är styrelseordförande vid CIEDUR, Montevideo

Alejandro González

- samarbetar med Centro de Estudios e Investigaciones Laborales (CEIL), Buenos Aires, Argentina

Weine Karlsson

- är ledamot av styrelsen för Stiftelsen Instituto Erik L Ekman,
- är ledamot av redaktionsrådet för *Iberoamericana*
- är medlem i Nationalekonomiska föreningen
- är medlem i Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi
- samarbetar med forskare och institutioner i Venezuela

Rickard Lalander

- har forskningssamarbete med *Universidad de los Andes*, Mérida, flera institutioner vid Universidad Central de Venezuela, Caracas
- gästforskare vid CENDES (*Centro de Estudios de Desarrollo*), Universidad Central de Venezuela, Universidad Católica Andrés Bello –UCAB-, Caracas, Venezuela
- är medlem av "*Section on Venezuelan Studies (SVS)*" inom *Latin American Studies Association (LASA)*.
- är med i styrelsen för Svensk-Venezolanska Föreningen (ASVE), Stockholm
- är medlem i *British Councils* europeiska nätverk, *European Networking Programme*

Magnus Lembke

- är forskningsmedarbetare inom PODSU (Politics of Development Group).

Staffan Löfving

- Är medlem i AAA – American Anthropological Association
- Är medlem i EASA – European Association of Social Anthropologists
- Samverkar med forskare, institut och organisationer i Guatemala.
- Samverkar med Universidad de los Andes, Colombia
- Samverkar med Colombia Forum, Uppsala Universitet.
- Samverkar med Centrum för Multietnisk Forskning, Uppsala Universitet
- Samverkar med Institutionen för Kulturanthropologi och Etnologi, Uppsala universitet.
- Samverkar med “Department of Social Anthropology, University of Manchester.”
- Samverkar med “Department of Anthropology, University of Iceland”

Mona Rosendahl

- är medlem av institutionsstyrelsen för *ISPLA*
- är medlem i *AAA* (American Anthropological Association)
- är medlem i *EASA* (European Association of Social Anthropologists)
- är medlem av *SLAS* (Society for Latin American Studies)

James Wardally

- är doktorandrepresentant i Latinamerika-institutets styrelse

Charlotta Widmark

- samarbetar med Universidad Mayor de San Andrés, La Paz, Bolivia
- är ledamot av styrelsen för Föreningen för utvecklingsfrågor

AKADEMISKA UPPDRAG, INFORMATIONS- OCH UTREDNINGSVERKSAMHET

Jaime Behar

- gästforskare, Ciedur, Montevideo 09-10-05 – 31-12-05
- ordnade konferensen: Uruguay in the Time of the Broad Front, Montevideo Uruguay, November 2005

Fernando Camacho Padilla

- intervjuades vid ett flertal tillfällen om situationen för chilenska flyktingar i Sverige av Radio Huelen, Radio Caupolicán och Radio Simón Bolívar.

Alejandro González

- föreläste för SIDA (Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete) vid SCSC (Sida Civil Society Center) i Härnösand. Temadagen om Latinamerika den 3e mars och den 25e maj

Weine Karlsson

- gav intervjuer om situationen i Venezuela för massmedia

Rickard Lalander

- föreläste för SIDA (Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete) och utresande valobservatörer för parlamentsvalen i Venezuela, Stockholm 20 oktober, 2005
- föreläste vid Utrikespolitiska Föreningen, Södertörns Högskola, 22 november, 2005, kring temat: Demokrati och politisk utveckling i Venezuela i kontexten Hugo Chávez

- intervjuades vid ett flertal tillfällen om situationen i Ecuador och Venezuela av Sveriges Television/SVT

Staffan Löfving

- 8-10 juli, presenterade texten "Liberal Violence and Paramilitary Authority: Colombian Negotiations" vid konferensen "Global Vigilantes", University of Sussex, Brighton.
- 7-8 april, ordförande för sessionen "Central America" vid konferensen "Violent Conflict and Democracy Promotion: Risks and Opportunities," Uppsala Universitet.
- 12-14 januari, presenterade texten "Violence in Shrinking Societies" i sessionen "Escaping Vulnerability by Violent Means: War and Terrorism in an Age of Insecurity" (var också ordförande för denna session), vid Sarecs och Stockholms universitets konferens "Structures of Vulnerability: Mobilization and Resistance".
- Arbetade som "review editor" för IBEROAMERICANA: Nordic Journal for Latin American and Caribbean Studies.
- Var en av tre redaktörer för INTERFACE, en publikationsserie utgiven av Kollegiet för Utvecklingsstudier, Uppsala Universitet.

Dag Retsö

- föreläste om Bolivias moderna historia på kursen "Medier och folkbildning i Sverige och Bolivia", Hola folkhögskola, Prästmon
- föreläste om Brasilien på kursen "Lära av Syd: Folk rörelser i Brasilien", Skarpnäcks folkhögskola, Stockholm

Mona Rosendahl

- är prefekt för Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier (ISPLA) från ht 2004
- är biträdande handledare för Silje Lundgren, doktorand vid Kulturanthropologiska institutionen, Uppsala universitet
- var ordförande för sessionen *Social mobilization and strategies against poverty in Latin America and the Caribbean* vid den tvärvetenskapliga konferensen *Structures of Vulnerability: Mobilisation and Resistance*, Stockholms Universitet
- ledde (tillsammans med prof. Lars Fant) en 'ansökningsverkstad' där doktorander och forskare vid Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier förberedde anslagsansökningar
- initierade och organiserade (tillsammans med Charlotta Widmark) ett seminarium om tvärvetenskaplig forskning och undervisning med deltagare från Latinamerika-institutet och Iberoamerikanska institutet i Göteborg. Deltog i ett seminarium om tvärvetenskap vid Iberoamerikanska institutet, Göteborgs Universitet

- inledde samarbete med institutionen för journalistik, media och kommunikation, Stockholms universitet om en gemensam magisterkurs
- besökte forskningsinstitutioner i Montevideo, Uruguay och Buenos Aires, Argentina
- deltog i VI Reunión de Antropología del MERCOSUR, sessionen *Conocimiento situado y Capital social. Cuestiones desde la etnografía y el análisis de redes sociales*, Montevideo, Uruguay med presentationen *Redes y capital social. Ejemplos de Suecia y Miami*
- var en av fyra sakkunniga till professur i latinamerikastudier, Helsingfors Universitet
- var sakkunnig för anställning som oavlönad docent i socialantropologi, Göteborgs universitet

Charlotta Widmark

- deltog i konferensen "Structures of Vulnerability, Stockholms universitet 12-14 januari med ett paper "Resisting vulnerability and marginality through the creation of urban communities in Bolivia"
- deltog i konferensen "Europa Centro-Oriental y las iniciativas latinoamericanas de la Unión Europea", Warszawa 19-21 maj med ett paper "Experiencias latinoamericanistas suecas de la inserción en U.E"
- deltog i konferensen "The public reconfigured: The production of poverty in an age of advancing liberalism", Bergen 22-25/9 med ett paper "Neo-liberal transformations in Bolivia: State presence and communal fragmentation"
- deltog i konferensen "Red Europea de Estudios Amerindios", Göteborg 26-29/9 med ett paper "Mujeres indígenas en el proyecto nacional de Bolivia"

LAIS PUBLIKATIONER UTKOMNA ÅR 2005

Tidskrift

Iberoamericana Nordic Journal of Latin American and Caribbean Studies

Fyra nya volymer har under året publicerats: Vol. XXXIV: 1-2, Vol. XXXV: 1 och Vol. XXXV: 2

EKONOMISKT BOKSLUT

Resultatrapport Latinamerika-institutet år 2005: *Anslagsmedel*

INTÄKTER	2005 (tkr)	2004 (tkr)	Diff (tkr)	Diff (%)
Anslag	6 024	6 083	-60	-1%
Övriga intäkter	53	159	-106	-67%
Avlyft	282	225	57	25%
S:a intäkter	6 359	6 467	-108	-2%
KOSTNADER				
Personal	2 868	3 157	-289	-9%
Lokalkostnader	1 847	1 795	51	3%
Driftskostnader	600	722	-122	-17%
Avskrivningar	22	40	-18	-45%
S:a kostnader	5 337	5 714	-377	-7%
Årets resultat	1 022	753	269	36%
Utgående balanserade medel	2 591	1 570		

